İLGİ İSMİ إسم المَنسوب

Bir yer, varlık veya iş ile ilgiyi, ona mensup olmayı gösteren ve sonu şeddeli ya (يّ) şeklinde gelen isimlere, ismul mensub denilir.

عِراقٌ : Irak ------ عِراقيٌّ : Iraklı
دِمَشْقُ : Şam ------ دِمَشْقِيٌّ : Şamlı
العِلْمُ : İlim ------ العِلْمِيُّ : İlimle ilgili

Notlar:
a) İsmi mensup yapılacak kelimenin son harfi meksur yapılır ve sonuna şeddeli bir ya (يّ) eklenir.
عُثمانُ : Osman ----- عُثمانِيٌّ : Osmanlı
ذهَبٌ : altın ------ ذهَبِيّ : altınla ilgili

b) İsmin sonunda (ة) var ise, mensubu bu (ة) yapılrken düşer.
مَكّةٌ : Mekke --------- مَكّيّ : Mekkeli
سُنّةٌ : sünnet ------- سُنّيٌّ : sünnete mensup

c) Üç harfli kelimenin ikinci harfinin harekesi kesra ise, mensubu yapılırken o kesra fethaya çevirilir.
مَلِكٌ : kral ----- مَلَكِيٌّ : krala ait
نَمِرٌ : kaplan ----- نَمَرِيّ : kaplana ait

d) (فَعيلَة) vezninden isimlerin mensubu yapılırken (ة) beraber (ي) de düşer.
المَدينةٌ : Medine -------- مَدَنِيٌّ : Medine'li, medenî
قَبيلَة : kabile -------- قَبَلِيٌّ : kabileye ait

e) Kelimenin sonunda hemze varsa, hemze vava çevrilir.
صَحْراءُ : çöl ---- صَحْراوِيّ : çöle ait
سَماءُ : gök ---- سَماوِيّ : göğe ait

Bazı kelimelerde hemze olduğu gibi kalır ve sonuna şeddli ya ilave edilir.
إبْتِداءٌ : başlamak ---- إبْتِدائِيّ : başa dair
إنْشاءُ : inşa ---- إنْشائِيّ : inşaya dair

f) Kelime şeddeli (يّ) ile bitiyorsa:

— Şeddeli (يّ) den önce bir harf varsa, birinci (ي) aslına döner, ikinci (ي) vav'a çevrilir. Vav'dan önceki harfin harekesi fetha yapılr.

حَيٌّ : diri ----- حَيَوِيٌّ : diriliğe ait

غَيٌّ : azgınlık ----- غَيَوِيٌّ : gayya ile ilgili

— Şeddeli (يّ) den önce iki harf varsa, birinci (ي) düşer, ikinci (ي) vav'a çevrilir. Vav'dan önceki harfin harekesi fetha yapılr.

نَبِيٌّ : peygamber ------ نَبَوِيٌّ : peygambere ait, nebevî

عَلِيٌّ :Ali ------- علَوِيٌّ : Ali'ye ait, O'na mensup